מסורת הש"ס

א) מנחות קח א, ב) חולין, ג) לקמן פ"ז הל"ח וה"ג וירוש' עירובין פ"ז הל"ח ונזיר פ"ד הל"ד, ד) עי' מנחו' קח א, ה) פסחים פ"ה הל"ב ובבלי זבחים ח ב, ו) זבחים שם, ז) פסחים ס ב, ח) נזיר פ"ד הל"ד,

עין משפט נר מצוה

כג א מיי' פרק ג משקלים הל"ג:

כד ב מיי' פרק ה מפסהמ"ק הל"ח:

כה ג מיי' שם הל"ט ופ"ט מנזירות הל"ח:

כו ד מיי' פרק ג משקלים הל"ב:

כז ה מיי' פרק ה מפסהמ"ק הל"ח:

כח ו מיי' פרק ד מק"פ הל"ז:

נוסחת הבבלי

(א) לשם חטא ולשם אשמה כו': (ב) מן הכבשים כו': (ג) על דא עייל ר"ח כו': (ד) ר' בינן בשם ר' חייא כו': (ה) כשר א"כ הוא כו':

הגהות הגר"א

[א] מה עבד לה נמחק: [ב] של כל ישראל נ"ל של ישראל: [ג] דאינון אמרין ל"ג ליה הכא ולקמן גרסי' ליה: [ד] נ"ל אלא [illegible]

קרבן העדה

הלכה ד מתני' מותר שקלים חולין. אם היתה ידו מלאה מעות יאמר אלו לשקלי מותרן חולין: עשירית האיפה. מפרש בגמ': מותר עולה עולה. אם הפריש מעות לקנות עולה ונתותרו יביא באותן המעות עולה אחרת: מותר פסח שלמים. מפרש בגמרא: מותר נזירים. אם נתנו מעות לקרבנות נזירים ונתותרו ישמרום עד שיקחו מהם קרבנות לנזירים אחרים ואם נזיר אחד הפריש מעות לקרבנותיו ונתותרו המותר לנדבה לקיץ המזבח: גמ' עד דאנא תמן. כשהייתי בבבל שמעתי ששאל ר"י לשמואל: הפריש שקלו ומת. מה יעשה בו: מותר עשירית האיפה שלו. של כהן גדול שנתותרו מה יעשה בו: יוליכם לים המלח. לא נהנין ולא מועלין בו: מה עביד לה ר"י. אין מתרן למתניתין: של מנחת חוטא. שמקריב בדלי דלות מותרו לקיץ המזבח דבמקום חטאת הוא אבל עשירית האיפה של כהן גדול לא מיקרי חטאת לענין זה שיהא מותרו נדבה: על דא עליל אבא בר אבא. על הא דמייתי בסמוך הקשה לי אבוה דשמואל דאיהו אבא בר אבא: דאינון אמרין. שבני בבל אומרים: ואם מן הצאן קרבנו וכו'. [illegible]

הלכה ד

מתני' [א]מותר[א] שקלים חולין [ב]מותר עשירית האיפה[ב] [ג]מותר קני זבין קני זבות וקני יולדות חטאות ואשמות מותרן נדבה זה הכלל כל שהוא בא (א)לשם חטאת ומשום אשמה מותרן נדבה מותר עולה לעולה מותר מנחה למנחה מותר שלמים לשלמים מותר הפסח לשלמים מותר נזירים לנזירים מותר נזיר לנדבה:

גמ' א"ר[ג] יוסי עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל [ד]הפריש שקלו ומת א"ל יפלו לנדבה מותר[ד] [ה]עשירית האיפה שלו רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח רבי לעזר אמר יפלו לנדבה מתניתא פליגא על רבי יוחנן מותר שקלים חולין מותר עשירית האיפה מותר קני זבים וקני זבות מותר קני יולדות חטאות ואשמית מותרן נדבה [א]מה עבד לה רבי יוחנן פתר לה מותר עשירית האיפה של מנחת חוטא [ב]של כל ישראל רבי[ה] יוסי (יוחנן) אמר על דא עליל אבא בר בא [ג]דאינון אמרין מנין [ו]שהפסח משתנה לשם שלמים תלמוד לומר [1]ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא מן הצאן בא שלמים היתיבון הרי עולה מן הצאן דבר שאינו בא אלא מן הצאן יצאת עולה שהיא באה אפי' מן הבקר היתיבון הרי אשם א"ר (ביבא) בון בר כהנא מן הצאן דבר שהוא בא מכל הצאן יצא אשם שאינו בא אלא מן [ד] האילים בלבד (התיב ר' בון) בכל אתר את אמר מן למעט וכאן את מר מן לרבות א"ר מנא (אבין) הכי נמי מן למעט מיעוט שאינו בא בן שתי שנים מיעוט שאינו בא נקיבה [ה]וגבי אשם נמי מן למעט הוא שאינו בא אלא מן האילים בלבד היתיבון והכתיב [2]ואם מן הצאן קרבנו (ב)מן הכבשים או מן העזים לעולה מעתה מותר הפסח בא עולה אמר רבי אבון משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה א"ר יוסי בר רבי בון משנין קדשים קלים לשם קדשים קלים ואין משנין קדשים קלים לשם קדשי קדשי' רבי יוחנן אמר (ג)על דא עליל רבי חנינא דאינון אמרין אין הפסח משתנה לשם שלמים אא"כ שחטו לשם שלמים ואני אומר אפילו שחטו לשם עולה א"ר[ו] אילא טעמא דרבי יוחנן אם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים כל שהוא זבח בא שלמים ומשתנה למחשבת פסול היך עבידא שחטה לשם עולה על מנת לזרוק דמה למחר מכל מקום פסול הוא [ח] אין תימר משתנה למחשבת פסול [ו]פיגול אין תימר אין משתנה למחשבת פסול פיגול (פסול): לשמו[ז] ושלא לשמו בשאר ימות השנה (ד)רבי בון בר (בשם) חייא בשם שמואל בר אבא [ז]מכיון שאין לו שם נעשו כשוחטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה והוא (ה)כשר א"ל א"כ הוא אפילו שחטו לשמו ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו יעשה משעה הראשונה כשוחטו לשמו [ח]ושלא לשמו בשתיקה ויהא כשר אמר רבי אבא מרי (אחוה דרבי יוסי) (מאן אמר) [ט]מה נאמר בשתיקה כשר או נאמר [י] בשתיקה פסול: מותר נזיר לנדבה רב[ח] חסדא אמר [illegible]

ריבב"ן

מתני' מותר שקלים חולין. שאמא בכ"ה א"ע שאמר שאביא מהן שקלי לדברי הכל מותרן חולין: מותר עשירית האיפה. של מנחת חוטא ישראל דל הרי כשאר מותרי חטאת דאזלי לנדבה אבל מותר עשירית האיפה של כהן [גדול] שמביא כל יום ויום אע"פ שבנדבה מביאה גם היא נקראת חטאת כדאמר בפ' ואלו מגלחין [דף טו] יקריב חטאתו זה עשירית האיפה שלו פליגי בירושלמי ר' יוחנן אמר ילכו לים המלח ור' אלעזר אמר יפלו לנדבה. וקשה דבפרק בתרא דמנחות [דף קח.] פליגי ר' יוחנן אמר יפלו לנדבה ור' אלעזר אמר תרקב: כל שהוא משום חטא ומשום אשמה. המחוייב חטאת או אשם והפריש מעות לחטאתו וניתותרו מהן או הפריש אשמו ונאבד והביא אחר ונמצא האבוד ירעה ויפלו דמיו לנדבה לגבי אשם לא תוכל לפרש שהפריש מעות וניתותרו שדמיו ב' שקלים ואם יוזלו האילים אין לו תקנה דבעי ר' אלעזר בסוף כריתות הוזלו טלאים בעולם [illegible]

תקלין חדתין

[illegible]

משנת אליהו

[illegible]

גליון הש"ס

[illegible] [כ] היינו קודם הפסח אבל לאחר הפסח לא בעי עקירה ועי' בתוס' פסחים דף ס ע"ב:

תורה אור השלם

1. ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליי זכר או נקבה תמים יקריבנו: ויקרא ג ו

2. ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו: ויקרא א י